

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu z wyjątkiem dni poświęconych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu i na prowincyi 40 hal.

Biura Redakcyi i Administracyi ul. Podwale 3. — Ekspedycya miejscowa i zamiejscowa ul. Czarnieckiego 12. Pojedyncze numery do nabycia w trafikach i biurach dzienników. — Listy należy frankować.

Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Telefon Redakcyi Nr. 510. — Telefon Administracyi 637.

Prenumerata miejscowa:

rocznie	60— K
półrocznie	30— "
kwartalnie	15— "
miesięcznie	5— "

Prenumerata zamiejscowa:

rocznie	78— K
półrocznie	38— "
kwartalnie	18— "
miesięcznie	6— "

„Przewodnik naukowy i literacki“, dodatek miesięczny otrzymają całopółroczni abonenci „Gazety Lwowskiej“, bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, kwartalnie i miesięcznie za dopłatą: pierwszy 6 K, drugi 2 K. „Przewodnik“ prenumerowany osobno kosztuje 24 K. Listy i przesyłki rękopisów należy przesyłać na ręce redaktora „Przewodnika“ Adama Krechowickiego, pod adresem Lwów, ul. Wałowa Nr. 31 I, piętro (nad mezaninem).

Ceny ogłoszeń (anonsów) kupieckich, osób prywatnych i t. p.: Wiersz petitowy 7 łamowy lub jego miejsce 30 hal. tabelaryczny i liczbowy 40 hal. Nadesłane po 1 kor., kronika 1:50 kor., za wiersz 4 łamowy lub jego miejsce miary petitowej. Ogłoszenia władz rządowych, autonomicznych po 30 hal., tabelaryczne i liczbowe po 40 hal. za wiersz petitowy 4 łamowy lub jego miejsce. Ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne i statutowe Towarzystw asekuracyjnych ubezpieczeniowych i t. p. po 60 hal. za wiersz petitowy 4 łamowy lub jego miejsce. Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracya „Gazety Lwowskiej“, Lwów, Podwale 1. 3.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

L. 31/pr.

Rozporządzenie

Tymczasowego Komitetu Rządzącego z dnia 25-go grudnia 1918 o ochronie lokatorów.

Zakres zastosowania rozporządzenia.

§ 1.

- 1) Następujące przepisy mają w miejscowościach, położonych na galicyjskim obszarze okręgu Wyższego Sądu krajowego we Lwowie, zastosowanie do najmu mieszkań, poszczególnych części składowych mieszkania i lokali przemysłowych.
- 2) Do wynajęć w wykonywaniu przemysłu gospodniego nie mają zastosowania.

Zakaz niუსprawiedliwionego podwyższania czynszu najmu.

§ 2.

- 1) Podwyższenie czynszu najmu, wraz z należyciami ubocznymi, który najemca dotąd albo najemca ostatni miał płacić, może być pod warunkami określonymi w ustępie 4) umówione tylko w takiej rozciągłości, w jakiej je usprawiedliwi:
 1. podniesienie się po wybuchu wojny regularnych rocznych wydatków na utrzymanie i zarząd domu wraz z należyciami za wodę, kanalizacyjnymi lub innymi podobnego rodzaju jakoteż za dostarczanie światła i opału;
 2. podwyższenie opłacanych od domu publicznych opłat, o ile po wybuchu wojny nastąpiło; ustanie czasowego uwolnienia od podatków lub czasowej ulgi podatkowej nie usprawiedliwia podwyższenia czynszu najmu;
 3. dokonane po wejściu w życie przepisów o ochronie lokatorów (rozporządzenia ministeryalne z 26. stycznia 1917 Nr. 34 dpp. i z 20. stycznia 1918 Nr. 21 dpp) dopuszczalne (§ 8) podwyższenie stopy procentowej albo należyci ubocznych od hipotek ciężających na wynajętej nieruchomości. Za uzasadnione należy dalej uważać podwyższenie czynszu najmu o taką kwotę, o jaką wynajmujący wskutku dokonanego po wybuchu wojny a przed wejściem w życie przepisów o ochronie lokatorów podwyższenia hipotecznej stopy procentowej (należyci ubocznych) więcej jest obciążony niż przedtem, chyba, że w czasie od podwyższenia hipotecznej stopy procentowej a oznaczonym wyżej dniem czynsz najmu już został podwyższony.
 - 2) Podwyższenie nie może dla poszczególnego przedmiotu najmu wynieść więcej, niż na niego wypada z ogólnej sumy podwyższeń, wedle ustępu 1. uwzględnić się mających, przy równomiernym rozdziale podług stosunku poszczególnego czynszu najmu do łącznej sumy czynszów najmu i wartości najmu tych części składowych domu, które nie są wynajęte (wartość najmu wzięta za podstawę przypisu podatków).
 - 3) Za wkłady poczynione na żądanie najemcy wolno umówić stosowne podwyższenie czynszu najmu, chyba, że były potrzebne do utrzymania domu w stanie do użytku zdatnym.
 - 4) Powyższe postanowienia mają zastosowanie, jeżeli czynsz najmu za poszczególny przedmiot najmu, licząc rocznie, wraz z należyciami ubocznymi w chwili wejścia w życie przepisów o ochronie lokatorów a w przypadku § 3. pierwszy czynsz najmu z ubocznymi należyciami wynosił nie więcej jak:

	Za mieszkania łącznie z takimi, z którymi lokale przemysłowe są połączone	Za same lokale przemysłowe	
W miejscowościach zaliczonych podług dodatków aktywalnych urzędników państwowych do klasy:	I.	2.500 K	1.700 K
	II.	2.000 K	1.400 K
	III.	1.500 K	1.100 K
	IV.	1.000 K	800 K

§ 2. a.

Jeżeli czynsz najmu za poszczególny przedmiot najmu wraz z należyciami ubocznymi przewyższa kwotę podaną w § 2. ustęp 4), wolno umówić podwyższenie czynszu najmu wraz z należyciami ubocznymi, który najemca dotąd albo najemca ostatni miał płacić, jednak tylko w takiej kwocie, jaka odpowiada danym stosunkom.

§ 2. b.

- 1) Przy podnajmach czynsz najmu, jaki podnajemca dotąd lub podnajemca ostatni miał płacić, wolno podwyższyć tylko o ten sam stopień procentowy o jaki czynsz najmu głównego najemcy w sposób dopuszczalny (§§ 2. i 2 a.) podwyższony został;
- 2) Za przedmiot najmu, bez istotnego dostarczenia przedmiotów urządzenia podnajęty, wolno wymówić tylko taki czynsz najmu, który wraz z należyciami ubocznymi nie przewyższa czynszu najmu wraz z należyciami ubocznymi, płaconego przez głównego najemcę. Jeżeli przedmiotem podnajmu jest część mieszkania głównego najemcy bez istotnego dostarczenia przedmiotów urządzenia, czynsz najmu za nią wraz z ubocznymi należyciami może wynosić tylko taką część czynszu najmu wraz z należyciami ubocznymi przez głównego najemcę opłacanego, jaka odpowiada stosunkowi wartości najmu podnajętej części do reszty mieszkania;
- 3) Jeżeli główny najemca dostarcza przedmiotów urządzenia w znaczniejszej mierze lub zobowiązuje się i do innych świadczeń, wolno za to umówić stosowne wynagrodzenie. Podwyższenie tegoż dopuszczalne jest tylko o tyle, o ile je usprawiedliwią dane stosunki.

§ 3.

- 1) Jeżeli przedmiot najmu od początku wojny nie był jeszcze wynajęty, wolno ustanowić za pierwsze wynajęcie po wejściu w życie przepisów o ochronie lokatorów tylko taki czynsz najmu, jaki odpowiada danym stosunkom;
- 2) Do domów, dla których udzielono lub udzieli się konsensu budowlanego po dniu 27. stycznia 1917, przepisy niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania.

§ 4.

- 1) Jeżeli wynajmujący po wybuchu wojny czynsz najmu zniżył, wolno czynsz najmu znowu podnieść do pierwotnej jego umownej wysokości, wszelako nie przed upływem oznaczonego czasu, na który znizzenie zostało przyznane. Zniżenie, przed 27. stycznia 1917 na czas wojny lub podobnie przyznane, uważa się w wątpliwości jako udzielone na czas nieoznaczony;
- 2) Za podstawę do obliczenia dopuszczalnego w myśl § 2. podwyższenia czynszu najmu można przyjąć czynsz pierwotnie umówiony, bez względu na to, czy czynsz najmu w myśl ustępu 1) zostaje do jego pierwotnej wysokości podniesiony czy też takie podniesienie nie następuje;
- 3) Jeżeli czynsz najmu jednego z najemców jest znacznie niższy od innych czynszów najmu w tym domu, wolno umówić podwyższenie do kwoty owym czynszom najmu odpowiadającej a nadto tę kwotę przyjąć za podstawę obliczenia po myśli § 2.

§ 5.

- 1) Jak długo osoby na zasadzie ustaw z 27. lipca 1917 N. 313 dpp. (w brzmieniu ustawy z 31. marca 1918 N. 126 dpp.), z 17 sierpnia 1917 Nr. 376 dpp. lub z 28. marca 1918 Nr. 119 dpp. pobierają państwowe zasiłki na utrzymanie, wsparcia lub datki albo korzystają z pieczy państwowej w myśl ustawy z 31. grudnia 1917 Nr. 15 dpp. z r. 1918, nie wolno czynszu najmu za przedmiot najmu przez nie zamieszkiwany lub wogóle używany ani podwyższać ani do pierwotnie umówionej wysokości napowrót podnieść (§ 4 ust. 1), jeśli przez to ich utrzymanie byłoby zagrożone.
- 2) To samo stosuje się pod tymi samymi warunkami do osób wojskowych (§ 1. ust. 2. ces. rozp. z 29. lipca 1914 Nr. 178 dpp.), które powracają w swe stosunki prywatne, dalej do jeńców i zakładników (§ 1. ust. 3 tegoż ces. rozp.) aż do upływu trzech miesięcy od dnia, w którym odnośnie do nich ustał powód przytoczony w § 3 ust. 2. wzmiankowanego cesarskiego rozporządzenia.
- 3) Postanowienia powyższe i przytoczone przepisy ces. rozporządzenia z 29. lipca 1914 Nr. 178 dpp. stosują się odpowiednio także do osób wojskowych armii polskiej ludzieź do członków ich rodzin.

§ 6.

- 1) O ile umówiony czynsz najmu przekracza granicę w poprzednich przepisach określoną, umowa jest nieważna.
- 2) Zabronione i nieważne są umowy, że nowy najemca za to, iż poprzedni najemca opuści przedmiot najmu lub wogóle bez równoważnego świadczenia wzajemnego poprzedniemu najemcy lub trzeciemu coś świadczyć ma, dalej umowy, że za pośrednictwo przy najmie ma się uścić wynagrodzenie przekraczające miarę wynagrodzenia w obrocie przyjętego. To samo tyczy się umów, w których wynajmujący lub poprzedni najemca

wymawiając sobie dla siebie samych lub dla trzeciego świadczenia, nie pozostając z kontraktem najmu w żadnym bezpośrednim związku.

3) Co wbrew powyższym postanowieniom świadczone, tego żądać można z powrotem wraz z ustawowymi odsetkami. Tego roszczenia o zwrot z góry zrzekać się nie wolno. Roszczenie to przedawnia się w przeciągu roku.

Ograniczenie prawa wypowiedzenia i przedłużanie kontraktów najmu o oznaczonym czasie trwania.

§ 7.

- 1) Wynajmujący może wypowiedzieć najem tylko z ważnych przyczyn.
- 2) Za ważną przyczynę należy w szczególności uważać, jeżeli:
 1. najemca zalega z zapłatą czynszu najmu po za zwyczajem przyjęty lub dotąd mu udzielany termin dodatkowy albo:
 2. wzbrania się zgodzić na podwyższenie czynszu najmu [§§ 2 do 3 ustęp 1), 4 ustępy 2), 3)], za dopuszczalne już uznane (§ 10), na dopuszczalne podwyższenie czynszu najmu (§ 5) lub podniesienie go do pierwotnej wysokości (§ 4 ustęp 1); albo:
 3. przez uporczywe lub rażące przekraczanie obowiązującego porządku domowego lub przez swe bezwzględne, nieprzyzwoite lub wogóle nienależyte zachowanie się obrzydza współmieszkańcom mieszkanie w domu, albo porządek w domu ciężko zakłóca; z zachowaniem się najemcy stoi na równi zachowanie się osób przez niego do najętych ubikacji przyjętych, o ile najemca, choć to było mu możliwe, zaradzić temu zaniedbał;
 4. po myśli § 1118 n. c. rozwiązania kontraktu bez wypowiedzenia żądać można;
 5. wynajmujący przedmiotu najmu dla siebie koniecznie zaraz potrzebuje a w razie utrzymania w mocy kontraktu najmu poniósłby znaczną szkodę. Jeżeli wynajmujący nabył realność dopiero po dniu 21. stycznia 1918, może nadto kontrakt najmu, który już przedtem istniał, z przyczyny pod l. 5 tylko wówczas wypowiedzieć, gdy w razie utrzymania w mocy kontraktu najmu niestosunkowo większą poniósłby szkodę niż najemca w razie wypowiedzenia;
 6. wynajmujący przedmiotu najmu, który już przedtem do pomieszczenia robotników lub wogóle funkcjonariuszów własnego jego przedsiębiorstwa był przeznaczony, na także pomieszczenie ich koniecznie zaraz potrzebuje;
 7. najemca przedmiot najmu w całości lub częściowo z dostarczeniem przedmiotów urządzenia lub bez tegoż oddał komu innemu za wynagrodzeniem niestosunkowo wysokim w porównaniu do czynszu najmu, jaki sam płaci.
- 3) Jeżeli przeciw wypowiedzeniu wniesione zostaną zarzuty, ma wynajmujący wykazać, że ważna przyczyna wypowiedzenia zachodzi. Jeżeli najem wypowiedziano z tej przyczyny, że najemca wzbraniał się zgodzić na podwyższenie czynszu najmu, które w myśl § 5. uznane zostanie za dopuszczalne, lub na podniesienie czynszu do pierwotnej wysokości, a najemca natychmiast po zawiadomieniu go uchwałą sądową o rozstrzygnięciu o dopuszczalności oświadczy, że na podwyższenie lub podniesienie czynszu się zgadza, wypowiedzenie należy uchylić, bez ujmy dla ewentualnego obowiązku najemcy do zwrotu kosztów.
- 4) Powyższe postanowienia stosują się także wtedy, gdy kontrakt najmu zawarty został wprawdzie na czas oznaczony, wszelako w myśl umowy, w braku należytego wypowiedzenia lub innego podobnego oświadczenia strony, uważany być ma za odnowiony mileżąco. Jeżeli w kontrakcie postanowiono, że w braku należytego wypowiedzenia (oświadczenia), odnowienie następuje nie na czas nieoznaczony lecz na czas oznaczony, wolno każdej stronie przed upływem terminu do wypowiedzenia (oświadczenia) oznajmić stronie przeciwnej, że odnowienia na czas oznaczony nie przyjmuje; kontrakt najmu uważa się wówczas za odnowiony na czas nieoznaczony.

§ 7 a.

Kontrakty najmu, które gasną przez upływ czasu bez wypowiedzenia i których umówiony czas trwania wynosi najmniej trzy miesiące, uważa się za odnowione na czas nieoznaczony, chyba że przed upływem czasu najmu przy dotrzymaniu zwyczajnego terminu wypowiedzenia albo najemca oświadczy, że z dalszego najmu nie korzysta albo wynajmujący rozwiązania najmu z ważnych przyczyn żąda. Do tego żądania stosują się odpowiednio postanowienia o wypowiedzeniu najmów.

Niedopuszczalne podwyższenie stopy procentowej od hipotek na wynajętych realnościach.

§ 8.

Jeżeli hipoteka ciąży na realności, przynajmniej częściowo wynajętej, podwyższenie stopy procentowej można umówić tylko o tyle, o ile to się stało konieczne w skutku ogólnych zmian st. sunków stopy procentowej albo ze względu na stopę procentową zobowiązań wierzyciela, zaciągniętych przed wejściem w życie przepisów o ochronie lokatorów. Podwyższenie powtarzających się należycie ubocznych (dodatki na koszt zarządu i t. p.), jakic ma uiszczać dłużnik hipoteczny obok odsetek albo ułożenie się przy sposobności przedłużenia kredytu hipotecznego o prowizję, przekraczającą miarę w zwyczajnym obrocie przyjętą i t. p., przyjmując się ma na równi z podwyższeniem stopy procentowej.

2) O ile umówiona stopa procentowa przekracza określoną granicę, umowa jest nieważna. Co dobrowolnie zapłacono, tego można żądać z powrotem wraz z ustawowymi odsetkami. Tego roszczenia o zwrot z góry zrzekać się nie wolno. Roszczenie to przedawnia się w przeciągu roku.

Moratorium sędziowskie dla hipotek na wynajętych realnościach.

§ 9.

1) Dla wierzytelności ubezpieczonych na realności, przynajmniej częściowo wynajętej, może sąd, jeżeli położenie gospodarze dłużnika to usprawiedliwia a wierzyciel przez to nie poniesie szkody niestosunkowej, udzielić moratorium sędziowskiego najdalej po 31. grudnia 1919 włącznie i to nawet wtedy, gdy wierzytelność powstała po 31. lipca 1914. Jeżeli odsetki umówione nie osiągają ustawowych, może sąd na czas trwania moratorium sędziowskiego pozwolić na podwyższenie odsetek ale nie ponad wysokość ustawowych. Sąd mocen jest dalej rozporządzić, że uchyla się lub opuszcza skutki prawne, jakicby z powodu niezapłacenia na czas wierzytelności lub na podstawie klauzuli umownej już nastąpiły lub nastąpić miały.

2) Postanowienia ogólne o moratorium dla prywatno-prawnych pretensji pieniężnych mają odpowiednie zastosowanie. Sąd może przed wydaniem rozstrzygnięcia zasięgnąć opinii właściwego urzędu najmu.

3) Dla roszczeń o zapłatę odsetek i anuitetów można udzielić moratorium sędziowskiego jedynie na podstawie ogólnych postanowień o moratorium dla prywatno-prawnych pretensji pieniężnych.

Rozstrzygnięcie o dopuszczalności podwyższenia czynszu najmu.

§ 10.

Czy podwyższenie czynszu najmu po myśli §§ 2 do 3 ustęp 1) i 4 ustępy 2) 3) było lub jest dopuszczalne i czy czynsz najmu lub innego rodzaju wynagrodzenie wedle §§ 2 b, 3 ustęp 1) i § 7 ustęp 2) l. 7 są odpowiednie, o tem rozstrzyga na wniosek wynajmującego lub najemcy właściwy urząd najmu a jeśli urząd taki nie istnieje, sąd powiatowy, w którego okręgu leży wynajęta realność, wedle postępowania niespornego po zasięgnięciu informacji od osób z miejscowymi stosunkami obeznanych. Rozstrzygnięcie nie może być zaczepione żadnym środkiem prawnym, może być jednak na wniosek każdej chwili zmienione ze skutecznością dla nowego terminu czynszu najmu. Wnioski na zmianę rozstrzygnięcia, nie oparte na nowych okolicznościach faktycznych, można odrzucić bez rozprawy.

Rozstrzygnięcie o dopuszczalności podwyższenia stopy procentowej od hipotek na wynajętych realnościach.

§ 11.

1) O dopuszczalności podwyższenia stopy procentowej od hipotek ciężących na realności, przynajmniej częściowo wynajętej, rozstrzyga na wniosek wierzyciela albo dłużnika komisya, utworzyć się mająca przy administracyjnej władzy krajowej, w której okręgu leży obciążona zastawem realność. Komisya ta składa się z naczelnika administracyjnej władzy krajowej jako przewodniczącego, z urzędnika tejże władzy jako sprawozdawcy, z jednego urzędnika wydelegowanego przez krajową władzę skarbową, jednego sędziego wydelegowanego przez prezydenta wyższego sądu krajowego, dwóch przez naczelnika administracyjnej władzy krajowej powołanych fachowców w zakresie spraw kredytu hipotecznego i jednego fachowca wydelegowanego przez burmistrza miasta, w którym administracyjna władza krajowa ma swą siedzibę. Dla przewodniczącego i dla każdego członka komisji należy ustanowić jednego lub więcej zastępców.

2) Komisya rozstrzyga większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

3) Rozstrzygnięcia nie można zacząć ale można je każdego czasu zmienić a jest ono skuteczne dla wszystkich hipotek tego samego wierzyciela, zabezpieczonych na realnościach przynajmniej częściowo wynajętych a leżących w obszarze administracyjnym krajowej władzy administracyjnej. Dla tego postanowienia część Galicji należąca do do okręgu lwowskiego wyższego sądu krajowego uważa się za osobny obszar administracyjny.

Urzędy najmu.

§ 12.

1) Urzędy najmu utworzone będą w miastach z własnym statutem i w gminach, które przy ostatnim spisie ludności miały ponad 20.000 mieszkańców. W innych gminach można je utworzyć na podstawie uchwały rady gminnej. Rada gminna (miejska) może uchwalić utworzenie kilku urzędów najmu, których miejscowy zakres działania winna oznaczyć.

2) Koszta połączone z utworzeniem i działalnością urzędów najmu ponosi gmina.

§ 13.

Przewodniczącego urzędu najmu i jego zastępcę mianuje w miastach z własnym statutem burmistrz zresztą zaś administracyjna władza powiatowa, resztę członków mianuje burmistrz (naczelnik gminy); wszystkich ustanawia się na przeciąg jednego roku.

Urząd ich jest urzędem honorowym, mają jednak prawo do zwrotu wydatków wyłożonych gotówką. Rada gminna (miejska) może członkom urzędu najmu, którzy żyją z zarobku, przyznać za stratę czasu umiarkowane wynagrodzenie z funduszków gminnych. Przewodniczący i jego zastępca powinni, o ile możliwości, mieć uzdolnienie do służby koncepcyjnej w administracji państwowej albo do urzędu sędziowskiego. Z innych członków urzędu najmu musi być powołaną jedna połowa z pośród mieszkających w gminie właścicieli domów, druga z pośród mieszkających tam lokatorów.

§ 14.

1) Powołania na członka urzędu najmu mogą nie przyjąć tylko: kobiety, duchowni, osoby wojskowe, publiczni urzędnicy, osoby w wieku ponad lat 60, dalej drobni przemysłowcy i osoby żyjące z płacy dziennej albo tygodniowej.

2) Czy nieprzyjęcie jest uzasadnione, o tem rozstrzyga ostatecznie ten, kto członka mianował.

§ 15.

1) Tego, kto się wzbrania przyjąć godność członka urzędu najmu, pomimo, że jego uchylanie się uznano za nieusprawiedliwione, należy skazać na grzywnę do wysokości 200 K.

2) Członków urzędu najmu, którzy bez dostatecznego usprawiedliwienia się na posiedzenia nie przychodzą lub się spóźniają albo w inny sposób od spełnienia swoich obowiązków urzędowych się uchylają, należy za każdym razem zasądzić na karę porządkową do 200 K. W razie późniejszego dostatecznego usprawiedliwienia można zasądzenie cofnąć całkowicie lub częściowo. Członków urzędu najmu, którzy dopuszczają się rażącego naruszenia swych obowiązków urzędowych, należy nadto usunąć z urzędu.

3) Rozstrzygnięcie należy do administracyjnej władzy powiatowej.

§ 16.

1) Urząd najmu rozstrzyga po rozprawie ustnej większością głosów w senacie z trzech członków, składających się z przewodniczącego urzędu najmu lub jego zastępcy i po jednym asesorze z kół wynajmujących i lokatorów.

2) Rozstrzygnięcie należy wygotować najdalej do trzech dni na piśmie z krótkim uzasadnieniem i doręczyć na żądanie stronom.

3) Rozprawy urzędu najmu są jawne. Na zgodny wniosek interesowanych jawność należy wykluczyć. Publiczne ogłaszanie treści rozprawy niejawniej jest zabronione.

1) Jeżeli żądano rozstrzygnięcia urzędu najmu o dopuszczalności podwyższenia czynszu najmu, urząd najmu wezwie strony z dodatkiem, że niejawnie się nie wstrzymuje rozprawy ani rozstrzygnięcia. Rozprawę należy, ile możności, przeprowadzić do dnia 14 od podania wniosku.

2) Wezwani są obowiązani jawnie się osobiście albo wysłać do rozprawy zastępcę ze stanem sprawy zupełnie obeznanego i należyście pouczonego. Strony i ich zastępcy mają zgodnie z prawdą udzielić wyjaśnień co do okoliczności przez urząd najmu dokładnie oznaczonych.

3) Urząd najmu może przedsięwziąć wszelkie dochodzenia, dla jego rozstrzygnięcia potrzebne, w szczególności wezwać i przesłuchać osoby, które informacji udzielić mogą.

4) Powiatowa władza administracyjna, w której okręgu urząd najmu czynności swe sprawuje, winna na prośbę urzędu najmu jawnie się stron i osób dla dania informacji potrzebnych jak i spełnienie obowiązku dania zgodnego z prawdą wyjaśnienia wymusić karami porządkowymi.

5) Wszystkie władze i urzędy winny udzielać urzędowi najmu pomocy prawnej.

§ 18.

1) Jeżeli rozstrzygnięcie sporu zawisło w całości lub w części od tego, czy podwyższenie czynszu najmu po myśli §§ 2. do 3. ustęp 1) i 4 ustępy 2) 3) jest dopuszczalne albo czy czynsz najmu lub innego rodzaju wynagrodzenie w myśl §§ 2. b, 3. i 7, ustęp 2) i 1. 7 są odpowiednio lub nie, natenczas sąd, jeżeli nie ma jeszcze przed sobą rozstrzygnięcia urzędu najmu lub sądu powiatowego (§ 10.) o dopuszczalnej wysokości czynszu najmu (wynagrodzenia), przerwie postępowanie i zażąda tego rozstrzygnięcia. Po nadejściu rozstrzygnięcia należy postępowanie podjąć z urzędu.

2) Przepisy ustępu 1) mają odpowiednie zastosowanie, gdy rozstrzygnięcie sporu w całości lub w części zawisło od tego, czy władza administracyjna zmianę mieszkania po myśli rozporządzenia min. z 28. marca 1918 Nr. 114 dpp. uzna lub nie uzna za dopuszczalną.

Postanowienie karne.

§ 19.

Kto celem obejścia lub udaremnienia postanowień tego rozporządzenia przytacza nieprawdę lub nie podaje wszystkiego dokładnie, w inny sposób te postanowienia obejść się stara, w szczególności wymawia sobie świadczenia, pozostające w sprzeczności z przepisami § 6 ust. 2), do takiego postępowania nakłania lub przy tem jest pomocnym, karany będzie przez administracyjną władzę powiatową a tam gdzie istnieje rządowa władza policyjna, przez tę władzę policyjną grzywną do 20.000 kor. lub aresztem do sześciu miesięcy. Obie te kary można nałożyć obok siebie.

Lwów, 3 stycznia 1919.

Odwet.

W słowie tem kryje się tragizm niezmierny. Mimowoli staje przed oczyma postać Chrystusa w cierniowej koronie z rękoma rozpostartymi, błogosławiącymi tym, którzy go ukrzyżowali. A więc przebaczyć i jeszcze raz: przebaczyć tym wszystkim, co zasadzają się na nas z nożem w zanadrzu; tym, co gwałt wnoszą, jako wyraz swej mocy; tym, co znęcają się nad bezbronniymi w sposób niehumanitarny, nikomu nawet nie przepuszczając, kto do nich zbliża się z dobrem.

A więc przebaczyć!

A jednak pewne wątpliwości nasuwają się, gdy do słowa wypadnie na usta. Nie dlatego, jakoby serce chrześcijańskie, serce zresztą człowieka tylko kulturowego niezdolne było do takiej abnegacji z naturalnych popędów zemsty. Ale sama etyka, sama miłość bliźniego w najszczytniejszych swych przejawach burzy się poczyna...

Przebaczyć! — Zapewne, gdyby miśło się chociaż najdrobniejszą szczyptę nadziei, że ręka, która tyłu dopuściła się pogwałcenia prawa boskiego i ludzkiego, że ta ręka wypuści mordercze narzędzie, że przestanie pastwić się nad swymi ofiarami, że ku złym czynom nie da już siebie użyć.

Ale tam, gdzie nie tylko podobnej rekojmi niema, gdzie niema nawet prawdopodobieństwa, by tak się stało?

Słusznie powiedział niedawno w odniesieniu do Niemców angielski mąż stanu, że jeśli niechrześcijańskim uczuciem jest mściwość, to uwłacza również chrześcijańskim zasadom pobłażanie przewinieniom i ich sprawcom. I nie trzeba zbyt bystrych rozumowań, by zrozumieć głęboką tych słów prawdę. Puszczanie płazem złych czynów jest tylko zachętą do dalszego ich popełniania. Dzikich instyktów nie pohamuje bezkarność. Tak samo jest obowiązkiem złą tępić, jak dobre wspierać. Na owych dwu filarach opiera się gmach etyki.

Z tego też punktu zapatrując się na ogłoszone wczoraj zarządzenia odwetowe dowódcy Wojsk Polskich w Galicji wschodniej, wypada im tylko przyklasnąć. Jest to przeważnie wszystkim nieodzowny akt samoobrony. Niepodobna przecież porzucić na regestr aktów znęcania się wojsk ukraińskich nad pochwyconymi żołnierzami, nad sanitariuszami i sanitaryuszkami, nad ludnością cywilną, bo wypadki takie tylko mnożyć się będą w nieskończoność, dopóki nie wyga-

snie stan wojenny pomiędzy walczącymi. Widocznie okrucieństwa stanowią niedłącą część taktyki ukraińskiej. Zatem wypowiedzieć się im musi walkę, a ta możliwa jest jedynie na podstawie przejmującego grozą prawa moźżezowego: Zęb za zęb, oko za oko!

Zapewne wojna nie jest zabawką filantropijną. Rzecz to bolesna i ubolewania godna, że dotąd cywilizacja nie zdołała jej usunąć z rzędu środków, którymi narody i państwa dochodzą praw swych. Ale cywilizacji rzecz, łagodzić okrucieństwa wojny, zapobiegać wszelkimi sposobami zepchnięciu jej na powrót na poziom pierwotny. W tym celu istnieje prawo międzynarodowe, są specjalne konwencje, wytworzyła się nawet pewna chlubna tradycja, przestrzegana we wzajemnym stron walczących interesie.

W wojnie światowej Niemcy odrzucili pęknieniem twardego swego buta wszystkie te zdobycze cywilizacji w zastosowaniu do rycerskiego rzemiosła. Okazali się dziką hordą rozbójniczą. Teraz poniosą srogą za to karę.

A oto ich benjaminki i wychowankowie, Ukraińcy, zapatrzeni w swój ideał, tych samych chwycili się metod. Nawet je rozszerzyli i wzmocnili. Czy sądzą, że może to im ująć bezkarnie? Odpowiedzą za to przed trybunałem narodów, który już niedługo zasiąść ma przy stole sądu, pełnym surowości dla winowajców.

Ale niepodobna czekać na tego sądu słowo. Trzeba unieszkodliwić ową srogość ukraińskich obyczajów wojennych. I oto uzasadniona jest chyba dostatecznie konieczność odwetu.

Leży on nawet w interesie strony, przeciwko której się zwraca. Pohamuje ją i chyba ustrzeże od dalszego mnożenia potworowości.

A nie zapominajmy, że kiedy nieszczytna walka bratobójcza ustanie, oni zasiąść będą musieli znów obok nas i z nami. Niechże nie pogłębia się przepaść dziś nas dzieląca; niechaj przestanie szaleć wyuzdana dzikość, która kiedyś tem bardziej utrudniać nam będzie współżycie, im głębiej weźrę się nam w serce obrazami rozstrzelanych sanitaryszek, pomordowanych dzieci, zwłok z poobcinanymi uszami i nosami.

Dokoła sprawy pokoju.

W ostatnich czasach sprawa pokoju poszła naprzód. Jednakże w planie konferencji pokojowej nastąpiły pewne zmiany. Miano-

§ 20.

Postępowanie przed urzędami najmu jest wolne od należności i stempli.

Postanowienia przejściowe.

§ 21.

1) Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenia ministra sprawiedliwości i ministra dla opieki społecznej z dnia 26. października 1918 Nr. 384 dz. p. p. (wydane i rozesłane 30. października 1918), znoszące rozporządzenie min. z 20. stycznia 1918 Nr. 21 dz. p. p.

2) Jeżeli wynagrodzenie za podnajem, umówione przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, przekracza granicę wedle § 2 b. dopuszczalną, lub też jeśli w przypadku (§ 3. ustęp 1). czynsz najmu przed tym dniem umówiony przechodzi miarę tamże określoną, wolno najemcy (podnajemcy) w urzędzie najmu lub w sądzie powiatowym (§ 10) żądać znizienia tegoż do odpowiedniej wysokości ze skutecznością dla najbliższego terminu płatności czynszu.

3) Przepisy § 6 ust. 2). stosują się i do umów, zawartych przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia ale w tym dniu jeszcze wcale nie lub niecałkowicie dopełnionych.

4) Przepisy § 7 stosują się i do wypowiedzenia podnajmu poszczególnych części mieszkania, jeśli wypowiedzenie w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia było już oznajmione ale nie stało się jeszcze prawomocne a w razie sporu rozprawa w instancji pierwszej jeszcze zamkniętą nie została.

5) Jeżeli w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia już upłynął termin wypowiedzenia, w którym przy kontrakcie najmu o oznaczonym czasie trwania (§ 7. a) miał najemca oświadczenie zeznać, że z najmu nie korzysta lub wynajmujący postawić żądanie rozwiązania umowy, natenczas wystarczy, jeśli w ciągu dnia 14 od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia takie oświadczenie lub żądanie podane zostaną;

6) Za ważny powód do wypowiedzenia umowy o podnajem poszczególnych części mieszkania lub do postawienia żądania rozwiązania kontraktu najmu o oznaczonym czasie trwania należy w szczególności uważać wykazanie przez wynajmującego, że przedmiot najmu (podnajmu) jeszcze przed dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia na nowo wynajął.

Lwów, dnia 25. grudnia 1918.

Za Tymczasowy Komitet Rządzący:

Dr. Henryk Löwenherz

Ref. Wydziału sprawiedliwości T. K. R.

Inż. Artur Hausner

Przewodniczący T. K. R.

Ze świata.

— Z Hagi donoszą, że w najbliższych dniach prezydent Wilson zjedzie do Brukseli, gdzie będzie gościem króla. Zamieszka w dawnym pałacu książeczki Klementyny.

— Walter Rathenau tak określił dzisiejszą ruinę Niemiec: Jest ona największą, jaka spotkała jakiegokolwiek naród od 2000 lat. Zrujnowani jesteście politycznie, gospodarczo i przemysłowo. Naród dotąd nie wie całej prawdy. Przestrzegam Ludendorffa jeszcze w czerwcu 1917 r., że, aby wygrać wojnę, musi chyba zająć Paryż, Londyn i Nowy Jork. Przyznał mi rację, ale nie wyciągnął z tego żadnych wniosków. Jedyną winą narodu jest to, że wierzył słowom swoich przywódców. Należy się spodziewać, że wskutek olbrzymich strat terytoryalnych i materialnych nastąpi emigracja w wielkim rozmiarze. Przyznają jednak, że mimo wszystko wojna była nieunikniona wobec wzrostu imperyalizmu i zażartego współzawodnictwa na polu ekonomicznym.

— Svenska Tagbladet podaje sensacyjną wiadomość, że Ludendorff stanął na czele wojsk sowieckich. Dzienniki sądzą, że informacja ta jest wiarygodną.

— Corriere della Sera donosi, że Francja i Anglia zażądały wydalenia wszystkich Niemców z hiszpańskiej części Marokka.

— Na ostatniej konferencji, w której wzięli udział Lloyd George, Wilson i Balfour rozstrzygnięto kwestję, wolności mórz, z wiązku narodów, odszkodowań, jakie mają zapłacić państwa centralne, kwestję terytoryalną, związaną z nowo powstałymi państwami i przyszłości kolonii niemieckich, Angielski rząd zajął co do tych kwestii określone stanowisko, żądając wolności mórz i pragnąc, aby „związek narodów“ był wieloletni do ustawodawstwa międzynarodowego. Co się tyczy kolonii niemieckich Anglia akcentuje swoje prawa do nich.

— Berner Tagblatt dowiaduje się z dobre poinformowanego źródła, jakoby Włochy przygotowały się do nowej, wielkiej wojny trypolitańskiej. Generałowi Cavaglia powierzono prowadzenie operacji wojennych, celem odzyskania Trypolisu. Wielkie okręty wypłynęły już z Neapolu z wojskami do Tunisu, aby zaatakować Trypolis z frontu i z boków od granicy tunetańskiej. Do nowej kampanii wezwano prawie wyłącznie najmłodsze roczniki, przeważnie młodzieńców osmnastoletnich.

wicie debaty, które mają się rozpocząć d. 6 stycznia, będą się toczyły tylko między czterema mocarstwami: Wielką Brytanią, Francją, Włochami i Ameryką. Następnie dopiero reszta państw sprzymierzonych zostanie zaproszona do omawiania własnych interesów. I tak n. p. w kwestyi Bliskiego Wschodu będą zasięgnięte opinie Serbii, Grecji i Rumunii, gdy tymczasem przy omawianiu spraw austro-węgierskich Grecja udziału nie weźmie.

W rozmowie z przedstawicielem Daily Chronicle prezydent Poincaré oświadczył, że on spodziewa się pomyślnego i rychłego zakończenia pertraktacji pokojowych. Mówi to na podstawie swych spostrzeżeń. Koalicja jest zgodna co do zasadniczych punktów pokoju. Szczegóły mogą być omówione zwięźle. Jedynie tylko kwestya wolności mórz następcza pewne trudności, ale sądzić należy, że Clemenceau i Lloyd George rychło dojdą w tym względzie do porozumienia.

Najlepszą atoli rekojmią bliskiego pokoju jest nastrój całej Europy. Wobec opinii publicznej wszystkich państw, nikby się nie ośmielił wystąpić z jakąś nową propozycją odłożenia konferencji. Wszyscy pragną powrotu do normalnych warunków życia i upadają pod ciężarem nad wyraz nieznośnej dzisiejszej doby przejściowej.

W Paryżu mówią, że podpisanie warunków pokoju w Wersalu nie odbędzie się jednak wcześniej, niż w pierwszych dniach czerwca. I dopiero po zawarciu powszechnego pokoju, nie jak dotychczas określano po preliminarych pokojowych, nastąpi uroczysty wjazd generała Focha do Paryża na czele wszystkich sprzymierzonych oddziałów.

Komunikaty sztabu Naczelnego Dowódcy Wojsk Polskich na Galicję Wschodnią gen. dywizji Rozwadowskiego.

Z dnia 2 stycznia 1919.

Biuro prasowe podaje:

Dziś nad ranem zaatakował nieprzyjaciół Skniłów, gdzie uzyskał miejscowe sukcesy. Kontratakami wyrzucono go i utrzymać go pozycje przeciw południowemu atakowi nieprzyjacielskiemu.

Poza tem sytuacja bez zmiany.

Rusofilscy ideologowie.

Wskrzyszona *Priharpatskaja Rus* w nrze 1 z 25 grudnia zdaje sprawę z czynności wykonawczego komitetu ruskiego (R. I. K. — Ruskij Ispolnitelnyj Komitet), w skład którego weszli pp. Władimir Kurikowicz, dr. Dmitrij Markow, dr. Kirill Czerlunczakiewicz, Nikołaj Tretjak i dr. Emilian Walnickij — dwa miejsca pozostawiono dla przedstawicieli Łemkowszczyzny.

Jednym z pierwszych wystąpień R. I. K. było wręczenie pisma przybyłemu z Jass reprezentantowi kosliowi Willaimowi, w następstwie czego odbyła się pomiędzy nim a członkami R. I. K. konferencja. Przyszłość — czytamy — wyższość politycznej ideologii stronników rosyjskiego narodowego zjednoczenia nad ukraińskim separatyzmem, poddał p. Willaim pod dyskusję kwestję, czy nie możnaby w imię wyższych interesów (blokada za pomocą granic Polski i Rumunii) przeprowadzić pojednania między Polakami i Rusinami tym sposobem, iżby Galicja wschodnia na prawach szerokiej autonomii zjednoczona została z Polską w formie federacji. Zaznaczył przytem p. Willaim, że lu dowi byłoby wszystkim jedno, czy centrum znajdować się będzie w Warszawie, czy Petersburgu, byle życie układało się dlań pomyślnie pod względem ekonomicznym, i alej wyraził delegat zdanie, że wobec stanu kwestji ukraińskiej, tego dziełcia niemieckiej ekspansji, Polska blokująca Niemcy dawałaby lepszą rękojmję, niż blokująca je Rossja.

„Nasi zastępcy — pisze *Prik. Rus* — odrzekli katogorycznie, że nikt z ruskich w Galicji nie oświadczyłby się za takim załatwieniem polsko-ruskiej kwestji. Lud nasz dojrzał politycznie do tego stopnia, że jemu nie jest obojętne, czy on zostanie nadal politycznym sługą a zresztą i pod względem ekonomicznym ruska Galicja wobec polskiej kolonizacji i rozwiniętego polskiego przemysłu narażona byłaby na eksploatację.

Pomijając, że i w imię wyższych celów politycznych nikomu nie może być pożądaną nowa Macedonia, oświadczyli przedstawiciele R. I. K., że takie rozwiązanie byłoby niesprawiedliwością wobec Rossji, która wojnę rozpoczęła pod hasłem oswoobodzenia ujarzmionej Rusi.

Ta odpowiedź była dla R. I. K. wytyczną jego stosunku wobec Polaków, z którymi nie porozumiewał się ani się nie porozumiewa.

Natomiast R. I. K. pozostaje w stosunkach z zagranicą. Jego przedstawicielami są: w Pradze dr. Gassaj, w Kijowie dr. Jaworski, w Preszowie dr. Beskid. Prócz tego wysłano delegatów do Pragi i do Rossji.

Także angielskim delegatom F. F. Johnsonowi i R. A. Bidermanowi przedłożył R. I. K. memoriał, a to w dwu językach: ruskim i angielskim. W memoriale tym członkowie „Nar. Sowjeta” stwierdzają, że Rusini żyjący w obszarze b. monarchii austro-węgierskiej dzielą się na dwie grupy polityczne: na ruskich domagających się zjednoczenia z jedną, nierozdzieloną Rossją i na Ukraińców żądających narodowego i politycznego separatyzmu.

Po kongresie berlińskim 1878 Austria i Niemcy zawarły tajną umowę przeciwko Rossji i od tego czasu począł się bezwzględny pochód przeciwko ruskiemu narodowi w przykarpackiej Rusi. Rusocy, uciskani już przed wojną, stali się przedmiotem barbarzyńskich wprost prześladowań z chwilą wybuchu wojny i do jej końca też byli zwalczani we wszelki sposób. Ale my — powiada memoriał, mimo wszystko nie opuścimy na duchu, obecnie zaś wolność i prawo stanowienia ludów o sobie będą gwarancją naszego istnienia. Z chwilą, gdy w Rossji oswoobodzonej od Niemców i Austryaków lepsi jej synowie zebrani dobrowolnie w armii Denikina nawołują do zjednoczenia ziem rosyjskich, my szczerze łączymy się z ich głosem. Bolejąc nad bratobójczą wojną na naszej halicko-ruskiej ziemi, spokojnie, z otuchą pozostawiamy załatwienie rusko-polskiej kwestji rozstrzygnięciu międzynarodowej konferencji.

W ciągu konferencji z angielskimi delegatami zastępcy nasi — kończy *Prik. Rus* — ze zdumieniem dowiedzieli się od p. Bidermana jakoby ukraiński rząd w Tarnopolu wyrzekł się Łemków.

Regulacja płac urzędników w Galicji.

Rząd Polski w Warszawie dokonał w ostatnich dniach tymczasowej regulacji płac funkcyjaryuszów państwowych byłego zaboru austriackiego. Akcja ta musiała być jednakże, ze względów techniczno-skarbowych, ograniczoną na razie do tych funkcyjaryuszów, których pobory służbowe nie przynosiły 4800 koron. Uwzględnia również emerytów, wdowy i sieroty.

Odnosny reskrypt Ministerstwa skarbu w tej sprawie opiewa, jak następuje:

Zanim będzie mogła nastąpić ogólna regulacja płac i uwzględnienie lat wojennych dla wszystkich funkcyjaryuszów państwowych na terenach Polski, które wchodziły w skład byłej monarchii austro-węgierskiej, jest przedwzrostkiem pilną sprawą reformy poborów tych czynnych i emerytowanych funkcyjaryuszów, których pobory przez zarządzenia byłego rządu austriackiego tylko nieznacznie doznały podwyżki. W tym celu zarządza, na podstawie upoważnienia Rady Ministrów, co następuje:

1. Wszystkim funkcyjaryuszom państwowym, zarówno etatowym jak i nieetatowym (oficyantom), pomocnikom kancelaryjnym, egzekutorom podatkowym, pomocnikom, woźnym stałym, robotnikom wszystkich przedsiębiorstw i zakładów państwowych, których pobory wynosiły według stanu z d. 31 grudnia 1918 r. mniej niż 4800 kor. rocznie, obliczyć należy w markach polskich w ten sposób, aby pobierali w markach tyle, ile w roku 1918 pobierali w koronach. Kwota rocznych poborów w ten sposób obliczonych nie może przekraczać 4800 marek rocznie, pobierać będą i nadal pobory dotychczasowej wysokości aż do ogólnej regulacji płac.

2. Postanowienia te mają zastosowanie także do funkcyjaryuszów i stałych robotników kolei państwowych.

3. Niestabilizowani funkcyjaryusze państwowi otrzymują stabilizację, o ile przeszli trzy lata bez zarzutu. Postanowienia te nie mają zastosowania do robotników sezonowych.

4. Jako pobory należy uważać pensje, dodatki aktywne (kwaterunkowe), dodatki osobiste, oraz jednorazowe zapomogi, wypłacone w ciągu r. 1918.

5. Wypłata nowo uformowanych poborów następuje w koronach, przyczem za podstawę obliczenia przyjmuje się stosunek marki do korony 100 do 150.

6. Emerytom, wdowom i sierotom, pobierającym pensje emerytalne, wdowie, dodatki na utrzymanie dzieci, względnie sieroci, podwyższa się pobierany w ciągu roku 1918 dodatek drożyzniany o 100 procent.

7. Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1919 r.

Sprawa delegata francuskiego HENRYKA WILLAIME'A.

Otrzymujemy następujące pismo:
Wobec umieszczonego w *Neue Freie Presse* z dnia 22 grudnia 1918 oświadczenia p. Mikołaja Wassilki w sprawie internowania inż. Ferdynanda Hécent, Belgijczyka i Henryka Willaime'a, delegata francuskiego poselstwa w Jassach, mam zaszczyt zakomunikować, co następuje:

Pasport pana Hécent był podpisany przezemnie jako tymczasowego kierownika francuskiej Agencji Konsularnej we Lwowie. W czerwcu 1914 roku, jako sekretarz tej agencji, otrzymałem za zgodą Ambasady francuskiej w Wiedniu prawo podpisywania wszelkich dokumentów w zastępstwie Agenta konsularnego Francji we Lwowie, stryja mojego, Erazma Swierczewskiego. Stryj mój zmarł dnia 14 stycznia 1918 roku, polecając mi zlikwidowanie wszystkich jego urzędowych spraw i zostawiając mojej pieczy — jako sekretarza — archiwum i pieczęcie Agencji konsularnej, jako też i depozyty, należące do obywateli francuskich. Na tej podstawie zgłosiłem się do p. Willaime'a, który przyjął do wiadomości powyższe przedstawiony stan rzeczy i polecił mi zajmować się na razie dalej sprawami Agencji konsularnej i obywateli francuskich aż do czasu powzięcia w tej mierze decyzji przez kompetentne czynniki. Jednocześnie p. Willaime miał zakomunikować o tem p. posłowi francuskiemu w Jassach. Ponieważ jednak zachodziła potrzeba jaknajszybszego otrzymania szeregów instrukcyj i pieniędzy na zapomogi dla będących w trudnych warunkach finansowych obywateli francuskich w Galicji, postanowiłem za zgodą p. Willaime'a wysłać z nim razem oficera i inżyniera belgijskiego p. Hécent, członka francuskiej misji wojskowej w Odessie, który schwytany przez Austriaków, był przez nich internowany we Lwowie. P. Hécent miał jechać do Jass i z powrotem do Lwowa jako kurjer Agencji konsularnej, został zatem zaopatrzonej przezemnie w pasport i dokument stwierdzający jego charakter kurjera. Na pasporcie było wyraźnie uwidocznione — przy użyciu znanej formuły substytucyjnej — że podpisuje go tylko w zastępstwie, przyczem było wskazane w czym zastępstwie, tak że wszelkie pomyłki co do tego są wykluczone. Pasport ten zawierał z całą uprzejmością p. Aleksander Barwiński, członek Ukraińskiej Rady Narodowej i sekretarz stanu wyznany.

Tyle w sprawie pasportu p. Hécent. Co zaś do samego istnienia francuskiej Agen-

cy konsularnej we Lwowie w czasie obecnym dodam, że wiadomości, przyniesione przez dzienniki lwowskie, jakoby Agencja w czasie wojny nieprzerwanie funkcjonowała, są z gruntu fałszywe. Za czasów austriackich, wobec stanu wojennego między Austro-Węgrami a Francją, Agencja była naturalnie zamknięta. Ale jest rzeczą zrozumiałą, że o ile jakaś placówka konsularna pozostała na miejscu po wybuchu wojny, ma obowiązek natychmiast donieść o sobie najbliższym przedstawicielom państwa, które reprezentowała, gdy tylko okoliczności na to pozwolą. Tak zrobiliśmy w czasie inwazyi rosyjskiej, kiedy Agencja konsularna podjęła swe czynności już w parę dni po wkroczeniu Rossjan do miasta, a władze rosyjskie pomogły nam we wszystkim i ułatwiły wszelkimi sposobami nasze stosunki z Ambasadą francuską w Petersburgu.

Takim też nawiązaniem stosunków z władzą przełożoną — i niezem innym — było wystanie do Jass p. Hécent, który jako kurjer francuskiej Agencji konsularnej nie mógł przecież jechać za pasportem, wydanym przez władze polskie.

Henryk Swierczewski.

Pariski Temps z dnia 21 grudnia nr. 20.986 donosi, że członek misji francuskiej por. Henryk Willaime, który bawił niedawno we Lwowie, został w drodze powrotnej przez część Galicji, pozostającą w rękach Rosinów, zabity przez żołnierzy ruskich.

Pobór w Galicji zachodniej i na Ślązku.

Wydział prasowy Ministerstwa spraw wojskowych ogłasza: Bezpieczeństwo wewnętrzne kraju, sytuacja polityczna na zewnątrz Państwa, wymagają oparcia się na jednolitej silnej armii. Zarządza przeto obowiązkowy pobór regularny czterech roczników na obszarze generalnego okręgu krakowskiego z wyłączeniem okręgu wojskowego 22 (Będzin), t. j. roczników 1896, 1897, 1898, 1899, który winien być przeprowadzony na zasadzie tymczasowej ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 27 października z. r., przy możliwym uwzględnieniu dotychczas obowiązujących w Galicji ustaw wojskowych i w myśl instrukcji dla władz poborowych, zatwierdzonej przez Ministerstwo spraw wojskowych.

Służba czynna nowo powołanych powyższych roczników będzie w drodze wyjątku obejmowała okres czterech miesięcy, po tym okresie zostaną te roczniki zastąpione rekrutem pobranym na obszarze dawnego Królestwa Polskiego, zwolnione całkowicie od dalszego pełnienia służby wojskowej w wojsku stałym.

Obywatele zatem Galicji i Ślązka, chociaż długoletnią wojną zmęczeni, muszą stanąć w szeregu, dając tem samem dowód wyższego poczucia patriotyzmu i ofiarności. Równocześnie zarządzam zdemobilizowanie na obszarze gen. okręgu krakowskiego z wyłączeniem okręgu wojskowego 22 (Będzin), obecnie jeszcze służących 14 roczników, t. j. urodzonych w latach 1883—1895, jakoteż i rocznika 1900, która ma nastąpić natychmiast po wcieleniu do szeregów wspomnianych czterech roczników.

Wykonanie powyższego dekretu porucza się Ministerstwu spraw wojskowych.

Naczelnik Państwa *J. Piłsudski*, w. r.

Za zgodność *Wroczyński*, w. r. kierownik Minist. spraw wojsk.

Departament mobilizacyjno-organizacyjny Ministerstwa spraw wojskowych po zynił już odpowiednie zarządzenia, celem uruchomienia odpowiedniego aparatu poborowego i rozpoczęcia poboru w dniu 10 stycznia b. r.

Dyrekcja robót publicznych.

(III.) Sprawy prawno publiczne, załatwiane na podstawie istniejących ustaw przez władze polityczne, załatwiać będą na razie nadal te władze (t. j. Namiestnictwo, Starostwa) aż do czasu ustalenia ustawodawstwa polskiego, zasięgając opinii dyrekcyi robót publicznych.

Opinii w zawilszych kwestjach prawnych, udzielać będzie dyrekcyi, jak dotychczas Prokuratora skarbu.

Naodwrót kraj. dyrekcyja robót publ. będzie udzielała na żądanie opinii technicznych wszystkim Władzom kraj. (II. instancji).

Organizacja urzędów I. instancji.

I. W każdym powiecie politycznym będzie utworzony osobny samoistny powiatowy „Urząd techniczny”, jako organ wykonawczy dla wszystkich sekcji dyrekcyi robót publ.

II. Większe budowle nowe (budynki, drogi, regulacja rzek, wielkie roboty melio-

racyjne etc.) będą wykonywane przez osobno kreowane Kierownictwa budowy, samoistne i równorzędne z powiatowymi Urzędami technicznymi. Do każdego pow. Urzędu technicznego i Kierownictwa budowy będzie przydzielona odpowiednia ilość inżynierów, zależnie od lokalnej potrzeby i o takich kierunkach wykształcenia technicznego, jakich dane agendy będą wymagały. Jeden z przydzielonych inżynierów będzie zamianowany kierownikiem powiat. Urzędu technicznego, względnie Kierownictwa budowy.

Prezydenta (jego zastępcę) dyrekcyi robót publ. i szefów sekcji mianuje Minister, względnie głowa Państwa, szefów depart. i kierowników Urzędów powiatowych i Kierownictw budowy — prezydent dyrekcyi na podstawie uchwały sesji prezydyjalnej. Na razie cały personal, pochodzący z rozmaitych władz, pozostaje w ramach dotychczasowych etatów i praw.

Przez utworzenie takiej krajowej dyrekcyi rob. publ. i złączenie rozlicznych agend technicznych w II. i III. instancji, uzyska się nie tylko prostą i jasną a sprężystą organizację tej służby, ale także znaczną oszczędność posad inżynierskich i pomocniczych. Dotychczas n. p. w Stanisławowie istnieje osm urzędów technicznych, (państwowych i autonomicznych), w miejscu których w przyszłości będą dwa t. j. powiatowy Urząd techniczny i Kierownictwo regulacji Dniestru i Bystrzycy. Znikną okręgi budownicze (państwowe i drogowo-krajowe) obejmujące nieraz więcej do pięciu powiatów, a więc obszary nieraz większe od całych księstw niemieckich, z których 80 proc. czasu zużywał inżynier na odległe objazdy, znikną tak częste dotychczas delegacje kilku urzędów technicznych do komisji w sprawach technicznych. Będzie to jedna z najistotniejszych i najcelowszych reform administracji krajowej, której oddawna domagały się wszystkie czynniki fachowe gospodarze i nasze ciało reprezentacyjne. Wreszcie przez wyłączenie agend technicznych z dotychczasowych władz politycznych i autonomicznych i poruczenie ich wyłącznie kierownictwu prezydenta-inżyniera, obok skupienia rozdrobnionych dziś agend w jednych fachowych rękach usunie się tę niewłaściwość szkodliwą dla interesów publicznych, że o sprawach czysto fachowych decydują przeważnie laicy lub dyletanci.

Z tych powodów Związki inżynierów pozostających w służbie publicznej, jak również Polskie Towarzystwo techniczne i Izba inżynierska oświadczają się jednomyślnie i stanowczo za bezwzględne wprowadzenie w życie Krajowej dyrekcyi rob. publ. w ramach powyższej przedstawionej zarysu, i nie wątpią, że Komisja Rządząca, w myśl jednego z punktów statutu swego (zjednoczenie urzędów administracji państw. i autonom.) zarys ten jak najprędzej w interesie kraju wprowadzi w czyn.

KRONIKA.

Lwów, 3 stycznia 1919.

Kalendarz.

Sobota 4 stycznia:

Tytusa. — 22 Anastazy.

Wschód słońca o godzinie 8.01 rano, zachód 4.12 wieczorem.

Temperatura o godzinie 12 w południu +3 Cel.

— Obecne rozporządzenie o ochronie lokatorów zawiera spór nowych postanowień, których celem jest udzielenie lokatorom skuteczniejszej opieki prawnej i zapobieżenie rozmaitym machinacjom, jakie gwoili wyzyskania koniecznego położenia lokatorów wytwarzać się zaczęły.

Najdonioślejszymi są przepisy dotyczące podnajemców, których ochrona była dotąd niedostateczną. Rozporządzenie obecne postanawia, co w dawnym rozporządzeniu nie dość wyraźnie było powiedziane, że jeżeli najemca główny podnajmuje tylko część swego mieszkania bez dodania urzędzenia, wolno mu żądać tylko takiej części czynszu przezeń płaconego, jaka odpowiada stosunkowi wartości czynszowej podnajmionych ubikacji do reszty mieszkania. Jeżeli główny najemca dodaje urządzenie (lub też i do innych świadczeń się zobowiązuje (np. opał, światło, usługa), wolno mu za to żądać wynagrodzenia odpowiadającego danym warunkom. Jeżeli czynsz i wynagrodzenie, jakie podnajemca płacił ma lub dotąd już płacił, są za wysokie, wolno żądać za urządzenie najmu zniżenia. Podnajemcy może najemca główny wypowiedzieć najem tylko z tych samych ważnych przyczyn (§ 7), z jakich wolno właścicielowi wypowiedzieć najem głównemu najemcy.

Przepisy obecnego rozporządzenia rozciągnięte zostały i do mieszkań, które dotąd od wybuchu wojny najęte jeszcze nie były. I tu czynsz musi być odpowiedni. Postanowienie to ma na celu, spowodować zniżenie niepomier-

nie wysokich czynszów za takie mieszkania i zrównać je z mieszkaniami, do których dotychczasowe rozporządzenia o ochronie lokatorów się odnosiły, — bo czynienie między nimi różnicy nie miało podstawy. Jeżeli z tego rodzaju mieszkania czynsz dotąd płacony był za wysoki, wolno w urzędzie najmu żądać zmniejszenia. Nie stosuje się obecne rozporządzenie tylko do domów, dla których po 27-mym stycznia 1917 konsens budowlany uzyskano. Tu ze względu na podrożenie materiałów i robocizny oznaczenie czynszu najmu zależy wyłącznie od właściciela domu.

Co się tyczy kontraktów najmu, których czas trwania z góry już był oznaczony, dotychczasowe postanowienia o ochronie lokatorów zawierały lukę, której następstwem było, że właściciele lokatorów takich bezwzględnie po upływie czasu najmu rugowali, bądź też groźbą rumaćmi podwyższenie czynszu najmu od nich wymuszali. Obecne rozporządzenie postanawia, że jeśli kontrakt najmu zawarty został na czas oznaczony z góry z zastrzeżeniem wypowiedzenia, to wypowiedzenie może być wniesione tylko z przyczyn ważnych, szczegółowo w rozporządzeniu (§ 7) wymienionych. Jeżeli w takim kontrakcie najmu postanowiono, że najem w braku wypowiedzenia ma się przedłużyć na czas oznaczony, — wolno lokatorowi przed upływem czasu najmu oświadczyć, że przedłużenia na czas oznaczony nie przyjmuje. Wówczas kontrakt uważa się, tak, jak gdyby na czas nieoznaczony został zawarty. Kontrakty zawarte na czas oznaczony co najmniej na trzy miesiące i kończące się bez wypowiedzenia, odnawiają się automatycznie na czas nieoznaczony. Wolno jednak właścicielowi kontrakt taki wypowiedzieć, gdy ma do tego ważną (§ 7) przyczynę, a lokatorowi wolno żądać przedłużenia, jeśli dalej mieszkać nie chce.

Przyczyny wypowiedzenia najmu zostały pogłębione i rozszerzone. W szczególności: wolno właścicielowi wypowiedzieć najem nie tylko wtedy, gdy sam najemca główny przekracza porządek domowy, zachowuje się nieprzyzwoicie itp. — ale także i wtedy, gdy w ten sposób zachowuje się i podnajemca, jeśli najemca główny, choć to uczynić mógł, zaniedbał takiemu zachowaniu się przeszkodzić. Jeżeli zatem główny najemca na swego podnajemcę nie ma innego środka zaradczego jak wypowiedzenie, winien mu wypowiedzieć, gdyż inaczej naraziłby się na wypowiedzenie ze strony właściciela.

Wynajmujący (właściciel, najemca główny) może wypowiedzieć najem tylko wtedy, gdy mieszkanca tego konieczności dla siebie potrzebuje.

Z tego powodu, że potrzebuje się mieszkania dla krewnych (n. p. dzieci, rodziców i t. p.) wypowiedzieć nie wolno. Może dalej właściciel — i to jest bardzo ważne, — wypowiedzieć najemcy głównemu najem, jeśli tenże od swego podnajemcy pobiera czynsz lub wynagrodzenie za umeblowanie, usługi i t. p. niestosunkowo wysokie. W celu zapobieżenia wyzyskiwaniu lokatorów postanawia rozporządzenie, że nieważne i zabronione są wszelkie umowy, które lokator obowiązał się: do pewnych świadczeń (w naturaliach), z kontraktem najmu bezpośrednio w związku niezostających do wynagrodzenia za to, że poprzedni lokator się ustąpił z mieszkania, wreszcie do zapłacenia niestosunkowo wysokiego honorarium za pośrednictwo w wyszukaniu mieszkania. Nieważnymi są też wszystkie umowy o podwyższenie czynszu po nad miarę w rozporządzeniu określonej. Nadto wszelkie przekroczenia tego rozporządzenia podlegają sankcjom karnej Urzędu najmu rozstrzygającym w wszystkich sprawach podwyższenia czynszów lokatorów, bez względu na to, czy czynsz został podwyższony obecnemu lokatorowi, czy też taką nieścisłą podwyżkę płacił jeszcze poprzedni lokator; dalej w sprawach, gdzie chodzi o oznaczenie stosownego czynszu najmu dla mieszkań, które od wybuchu wojny dotąd nie były wynajmowane, wreszcie w sprawach, gdzie chodzi o oznaczenie lub podwyższenie czynszu podnajmu i innego rodzaju wynagrodzenia, jakie podnajemca głównemu najemcy płać lub płać ma.

W sprawach o podwyższenie czynszu osobom wojskowym, które obecnie do stanu cywilnego wracają i ich rodzinom (§ 5), jak długo zasiłki wojenne pobierają — tudzież gdzie chodzi o podniesienie czynszu najmu po wybuchu wojny niższego, do jego pierwotnej wysokości — rozstrzygnięcie należy do sądu.

Wypowiedzenie sądowe, jeśli lokator na podwyższenie czynszu godzić się nie chce, może być wniesione dopiero wtedy, gdy już urząd najmu rozstrzygnął, że podwyższenie jest dopuszczalne. Przerwa postępowania sądowego celem zasięgnięcia decyzji urzędu najmu dopuszczalną będzie obecnie tylko wtedy, gdy podano do sądu nie wypowiedzenie, lecz n. p. zwykłą skargę o zapłatę czynszu — a w toku sporu kwestya dopuszczalności podwyższenia sporna się stanie.

Czas trwania mocy obowiązującej tego rozporządzenia nie został oznaczony, bo przewidzieć się nie da, nawet w przybliżeniu, kiedy normalne stosunki powrócą.

— (z) **Sytuacja dzisiejsza.** Noc upłynęła stosunkowo spokojnie — od dziś rana nie było do południa żadnych uwagi godnych wydarzeń na froncie.

Koło godziny 11 rano pojawiły się nad Lwowem trzy nieprzyjacielskie aparaty lotnicze, które gęsto ostrzeliwały szybko znikły.

Od dziś pociągi kursują normalnie i normalnie nadchodzą do Lwowa.

Sytuacja więc na ogół jest najzupełniej pomyślna.

— „**Monitor Polski**“ nr. 239 z 28 grudnia 1918 zawiera: Dekret w przedmiocie przedłużenia terminów wekslowych w okręgu Sądu apelacyjnego warszawskiego; dekret o zatwierdzeniu i zmianie statutów spółek akcyjnych; dekret w przedmiocie utworzenia sądu okręgowego w Białej, gub. Siedleckiej i dekret w przedmiocie Statutu Tymczasowego Palestry Państwa Polskiego.

— **Dyrektor dr. Jerzy Michalski** — jak się dowiadujemy — został zaproszony przez Biuro kongresowe z Warszawy do natychmiastowego objęcia kierownictwa galic. sekcji, mającej zadanie przygotować finansową likwidację naszego kraju ze skarbem dawnego państwa austriackiego.

W tym celu zamierza dr. Michalski udać się w najbliższych dniach do Krakowa i Wiednia, ewentualnie i do Warszawy, w celu rozpatrzenia się tak w dotychczas zebranych materiałach i w stanie już dokonanych oraz dokonać się jeszcze mających prac przygotowawczych, jako też ustalonych przez Rząd polski warunkach likwidacji i jej rozmiarach, a przede wszystkim w określonym dla wykonania tej pracy terminie, aby potem na tej podstawie zdecydować, jakie zająć mu wypadnie stanowisko w tej tak niezwykle doniosłej sprawie.

— **Z Komitetu urzędników i funkcyjaryuszy** Namiestnictwa otrzymujemy następujący komunikat: Wskutek obecnej sytuacji, złych stosunków komunikacyjnych, oraz czasu świątecznego wpisy na członków ukonstytuować się mającego Stowarzyszenia urzędników i funkcyjaryuszy administracji politycznej, w szczególności wpisy z prowincji nie dały dotychczas odpowiedniego wyniku, wobec czego zebranie wyznaczone na dzień 5 stycznia br. odroczono na czas późniejszy.

Termin zebrania ogłoszony zostanie w swoim czasie.

— **Zgromadzenie Zrzeszenia Polaków** z byłego zaboru pruskiego odbędzie się w niedzielę 5 stycznia b. r. o godzinie 4 po południu przy ul. Zielonej 5a, I p. N. porządku dziennym: 1. Sprawy bieżące. 2. Wyślanie delegatów do Poznania.

Goście wprowadzeni przez członków mile widziani.

† **Mieczysław Razik.** Jeden z licznych bohaterów, którego imię przechowa historia walk o polski Lwów. Od początku wojny służył w Legionach polskich, potem na pierwszą wieść o napaści ukraińskiej na nasze miasto spieszył w szeregi obrońców, uczestniczył w atakach na Cytadłę za co otrzymał w rozkazie pochwałę, następnie bierze udział w walkach pod Grzybowicami, Winnikami, Zboiskami, Rzęsną i Skniłowem. W dniu 30 grudnia w ataku pod Skniłowem został ciężko ranny szrapnelem w głowę. Przewieziony do szpitala na Politechnice zmarł następnego dnia.

Ś. p. sierżant Razik pozostawił matkę i rodzinę, których był jedyną podporą. Pogrzeb odbył się dziś o godz. 3 po poł.

Cześć jego pamięci!

— **Z życia ś. p. Jana Mięłowicza,** zabitego onegdaj przez granat ukraiński, podają nam kilka szczegółów, godnych zanotowania. Ś. p. Jan Mięłowicz, z zawodu majster krawiecki, wezwany został w r. 1915 do Krakowa, gdzie jako sierżant Legionów polskich objął kierownictwo legionowego Zakładu mundurowego. Instytucję tę postawił na wysokim poziomie, wyszkolił doskonale personal i doprowadził produkcję dzienną do 200 sztuk mundurów i czapek. Po katastrofie lutowej 1918 r. wrócił do Lwowa, gdzie stanął na czele Kraj. Zakładu odzieży. I tu jego zmysł organizacyjny zajął się w pełni. W krótkim czasie Zakład zatrudnił już 100 robotników i robotnic. Po wypowiedzeniu Rusinów zgłosił się w Komendzie polskiej i w tymczasowym Zakładzie odzieży rozpoczął wyrób mundurów dla wojsk polskich. Cześć jego pamięci!

— **Na doraźną opiekę nad ofiarami wojny kresowej** (na jeńców i zakładników polskich) złożył w administracji *Gazety Lwowskiej* — w myśl ogłoszonej przez nas odezwy — p. M. R. 20 kor.

— **Uroczystość „Opłatka“ członków Strzelnicy mieszczańskiej,** odbędzie się w święto Trzech Króli dnia 6 stycznia 1919 o godz. 11:30 w południe w lokalnościach Strzelnicy.

— **Ruch kolejowy.** Od dnia 26 grudnia kursują na przestrzeni Lwów-Chyrow i z powrotem następujące pociągi dla celów wojskowych i kolejowych normalnie: Pociąg 2022 odjazd z Przemysła o godz. 8 rano, przyjazd do Chyrowa o godz. 9:43 rano. Pociąg 2014 odjazd z Przemysła o godz. 3 popoł., przyjazd

do Chyrowa o godz. 4:39 popoł. Pociąg 2021 odjazd z Chyrowa o godz. 10:43 przedpoł., przyjazd do Przemysła o godz. 11:56 przedpoł. Pociąg 2013 odjazd z Chyrowa o godz. 5:39 popoł., przyjazd do Przemysła o godz. 6:49 wieczorem.

Zresztą zależy odjazd pociągów 2021 i 2013 z Chyrowa od przybycia pociągów 2022 i 2014 do Chyrowa, przyczem na obrócenie maszyny i nabranie wody wyznacza się jedną godzinę.

— **Komitet wykonawczy gwiazdkowy** „Zjednoczenia chrześ. dobroczynności przyw. i publ.“ we Lwowie uprasza wszystkie Towarzystwa dobroczynne, które nadesłały wykazy dzieci do obszarowania przy „Gwiazdce“, aby wykazy te uzupełniły przez podanie szkół, do których dzieci te uczęszczają. Uzupełnienia wykazów nadsyłać należy do 10 stycznia 1919 r. do biura „Zjednoczenia chrześ. dobroczynności“ ul. Chorążczyzny l. 22.

— **Kontyngent spirytusu.** Zarząd miasta podaje do wiadomości oświadczenie do notatki umieszczonej w Nr. 4493 *Gazety Porannej* z dnia 25 grudnia 1918, że kontyngent spirytusu dla miasta tak za listopad jak też za grudzień 1918 rozdzielono wyłącznie między wszystkie sklepy rejonowe sprzedawcy spirytusu i nafty, na których umieszczone są napisy (Sprzedaż nafty i spirytusu denaturowanego). Sklep Kesslera ani Krebsa wcale nie otrzymał przydziału spirytusu ani na listopad ani na grudzień 1918 i sprzedaż spirytusu w tych sklepach wcale się nie odbywała jak to mylnie podano w wymienionej notatce. Kupony listopadowe kart spirytusowych pozostały niezrealizowane, ponieważ w czasie inwazyi niemożliwym było zwiezienie i sprzedaż spirytusu.

Sprzedaż spirytusu za miesiąc grudzień t. j. na kupony grudniowe kart spirytusowych rozpoczęła się 20 grudnia 1918 we wszystkich rejonowych sklepach i mieszkańcy miasta mogli się zaopatrzyć w spirytus w najbliższych sklepach.

— **Sprawozdanie z rozdawnictwa nadesłanych darów dla głodnych m. Lwowa** w czasie od 13 do 24 grudnia 1918.

Pomiędzy rodziny wależących w obronie miasta Lwowa i ubogich rozdzielono: 8552 kg. mąki, 212½ kg. słoniny, 1016 kg. (sztuk) chleba, 1 kg. 50 dkg. kawy konserwowej, 2502 kg. żyta, 15½ kg. kaszy, 4702 kg. cukru, 4 kg. soczewicy, 100 kg. zupy kostkowej, 79 kg. marmolady, 402 kg. pszenicy, 4 kg. pęcaku, 16 kg. wędlin, 1096 kg. kiełbasy końskiej, 7 kg. buraków, 1 kożuszek.

Instytucjom i Zakładom dobroczynnym a toż: Bursie Grünwaldzkiej, Bursie im. Tadeusza Kościuszki, Burie dla dziewcząt im. Boberskiej, Zakładowi Sierót wojennych, Internatowi SS. Felicyanek, Domowi Pracy „Opatrność“, Domowi ubogich, Domowi Sierót N. P. Maryi, Domowi opieki dla sług, Gospodzie Legionistów, Przynalisku im. św. Józefa, Przynalisku dla żydowskich sierót wojennych, Ochronie miejskiej przy ul. Bema, Ochronie chłopów pod wezw. św. Antoniego, Ochronie miejskiej przy ul. Zamarzynowskiej, Ochronie SS. Felicyanek, Ochronie miejskiej przy ul. Stalmacha, Ochronie żydowskiej, Ochronie żydowskiej III Gniazdku, Ochronie miejskiej przy ul. Kalcezej, Zakładowi Dzieciątka Jezus, Zakładowi głuchoniemych, Zakładowi św. Heleny, Zakładowi nieuleczalnych im. św. Józefa, Zakładowi im. św. Kazimierza, Miejskiemu Zakładowi sierót, Zakładowi dla nieuleczalnych przy ul. Zborowskich, Zakładowi miejsk. kalek im. św. Łazarza, Zakładowi św. Teresy, Zakładowi nieuleczalnych przy ul. Bilnickich, Schronisku kraj. opieki nad dziećmi, Schronisku Matek im. Rutowskiego, Towarzystwu im. św. Zyty, Towarzystwu św. Wincentego a Paulo (panie), P. Związek Narod. „Dzwignia“, Bursa Dekerta, Fundusz Damski, Zakład wychowawczy Pracy kobiet, Związek dziewcząt polskich, Miejski urząd Ochrony dziecka, Kuchnia Bratniej pomocy Wszechnicy, Związek oficyantek, Kuchnia Bratniej pomocy Politechniki, K. O. P. Sekoya opieki nad rodzinami żołnierzy, Ochronka Piłsudskiego, Sekoya Pracowni Kongregacji Dzieci Maryi, Szpital nieuleczalnych św. Wincentego a Paulo, Bursa im. św. Stanisława Kostki, Stowarzyszenie Pracowni konfekcyj damskiej im. św. Józefa, Zakład Brata Alberta, Zakład siemnych, Komitetowi pomocy wojennej dla uczniów żołnierzy, św. Wincenty a Paulo (Panowie), Zakład sierót izraelskich, Zakład wychowawczy Pracy Kobiet, Miejska Poradnia Matek, Towarzystwo ochrony chrześcijańskiej, Internat Rodziny Maryi, Zakład sierót po obrońcach miasta Lwowa asygnowano: 4682 kg. mąki, 2494 buchenków chleba, 136 kg. pszenicy, 541 kg. żyta, 5166 kg. cukru, 47 kg. słoniny, 350 kg. mięsa końskiego, 1257 kg. kiełbasy końskiej, 30 kg. kaszy, 70 kg. pęcaku, 10 kg. miodu, 4 beczki kapusty.

Czterem kuchniom bezpłatnym ludowym asygnowano: 65 kg. mąki, 904 buchenków chleba, 3 kg. cukru, 11506 kg. ziemniaków, 10 kg. kaszy, 2940 kg. pęcaku, 3 kg. słoniny, 300 kg. mięsa końskiego, 1503 kg. kiełbasy końskiej, 2 kg. wędlin, 10 kg. świec.

Ponadto rozdzielono poprzednio za pośrednictwem P. Jędrzejowiczowej pomiędzy ran-

nych żołnierzy w szpitalu na Politechnice 16 gęsi, 5 kur, 2 indyki i 1 zajaca.

Neumann m. p.

— **Robotnicy** (mogą być chłopcy) potrzebni do warsztatów kuchni polowych W. P. przy ul. na Błonie Nr. 22. Płaca do 12 kor. dziennie bez wikt. Zgłoszenia na miejscu od godz. 8 do 10 rano.

Notatki literacko-artystyczne.

„**Przewodnik naukowy i literacki**“, dodatek do *Gazety Lwowskiej*, Tom XLIV., zeszyt XII. za grudzień 1918 wyszedł i zawiera: I. Fragmenty historyczne. — VII. Zamki kresowe i kresowa szlachta. Napisał Antoni Prochaska. — II. Zagadnień metafizyki Kraśnickiego. Napisał dr. Stanisław Pelński. — III. Arnold Böcklin a nowoczesne malarstwo niemieckie. Napisał Michał Lityński. — IV. Wiadomość o Archiwum Berehskiem Lubo-Radziwiłłowskim obecnie we Lwowie. (Opis konserwatorsko-archiwalny). Napisał dr. Przemysław Dąbkowski.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

Podwyższenie kapitału Banku Przemysłowego do wysokości 50,000,000 koron. W uwzględnieniu dotychczasowych stosunków finansowych i potrzeby zmobilizowania jaknajwiększych kapitałów na cele odbudowy przemysłu, uchwało walne zgromadzenie akcjonariuszy Banku Przemysłowego dnia 28 grudnia 1918 podwyższyć kapitał akcyjny do kwoty 50,000,000 koron.

Na podstawie tej uchwały ogłasza Bank Przemysłowy nową emisję swych akcji imiennej wartości po 400 koron z tem, że przyznano prawo pierwszeństwa do poboru nowych akcji dotychczasowym akcjonariuszom, a to w stosunku jednej akcji nowej na jedną akcję starą. Prawo do dawnych akcjonariuszy do poboru nowych akcji po ustalonym kursie emisyjnym 500 koron za sztukę, wykonać można przez przedłożenie tych akcji i złożenie całej ceny kupna nowych akcji w Banku Przemysłowym względnie w innych instytucjach finansowych, wymienionych w ogłoszeniu Banku, najpóźniej do dnia 29 stycznia 1919.

Niobjęte przez starych akcjonariuszy akcje można subskrybować najpóźniej do dnia 26 lutego 1919.

Kurs emisyjny tych nowych akcji ustalony został na 520 koron od sztuki.

Cenę kupna składać należy z góry przy zgłaszaniu.

Blizsze warunki poboru i subskrypcji zamieszczone są w specjalnych ogłoszeniach Banku.

Kurs walut w Szwajcaryi. Według notowań w Genewie z 21 g. m., kurs walut zaurazicznych przedstawiał się jak następuje: franki francuskie 79:30, ruble 59:50, korona 30:60, marki 56.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Przed odciążeniem frontu w Galicyi przez wojska koalicyjne.

Warszawa. Ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało wiadomość o wyładowaniu wojsk francuskich w Odessie. Operują one już wspólnie z oddziałami polskimi, zdobywając stację kolejową Birzułę, a następnie Kodymę. Petura, zaszkodzony tym manewrem, musiał wysłać przeciw wojskom francuskim część swej armii, wobec czego spodziewane jest odciążenie frontu w Galicyi wschodniej.

Odpowiedzialny redaktor:

STANISŁAW ROSSOWSKI

NADESLANE.

Starszy żołnierz Dobijak Stanisław i szeregowiec Bochenek Jan padli dnia 1 stycznia 1919 r. śmiercią bohaterską w walkach o Pastki miejskie. Pochowani dnia 2 stycznia 1919 o godz. 2 giej po poł. na cmentarzu Iyzakowski, oddziale Legionistów.

Cześć Ich pamięci!

Dowódca i koledzy 12 komp. 5 p. p. Leg. p.

BANK PRZEMYSŁOWY WE LWOWIE.

Podwyższenie kapitału akcyjnego na K. 50,000.000.—.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy Banku Przemysłowego z dnia 28 grudnia 1918 uchwa-
liło na zasadzie § 7 statutu **podwyższyć kapitał Banku Przemysłowego z K. 25,000.000.— na 50,000.000.—**
przez emisję 62.500 sztuk pełno gotówką wpłaconych nowych akcji po K. 400.— imiennej wartości, przekazując
w myśl § 44 statutu Radzie zawiadowczej określenie szczegółowych warunków emisji tych akcji. Podwyższenie kapi-
tału akcyjnego objęte powyższą uchwałą, zostało zatwierdzone w myśl § 7 statutu przez Wydział krajowy Królestwa
Galicyi reskryptem z dnia 9 grudnia 1918 L. 100.199.

Na podstawie tego upoważnienia uchwaliła Rada zawiadowcza zaoferować nowe akcje dotychczasowym akcjonariuszom pod
następującymi warunkami:

1. Kurs emisyjny nowych akcji wynosi dla posiadaczy akcji starych K. 500.— za sztukę z doliczeniem 5 proc. odsetek od
1 stycznia 1919 do dnia wpłaty, obliczonych od wartości imiennej akcji.
2. Prawo poboru zgłoszone być musi w czasie od 2 do 29 stycznia 1919 r. włącznie. Niedotrzymanie tego terminu pociąga
za sobą utratę prawa poboru.
3. Akcjonariusze, chcący wykonać przysługujące im prawo poboru, mają w powyższym czasokresie przedłożyć swoje akcje
(bez arkuszy kuponowych) uzasadniające prawo poboru, w jednej z instytucji wymienionych pod 6.
4. Równocześnie należy uiszczyć cenę kupna wraz z odsetkami w całości gotówką. Przedłożone akcje zostaną natychmiast zwró-
cone po uwidocznieniu na nich wykonania prawa poboru. Na uiszczoną wypłatę wydawać się będzie tymczasowo potwierdzenia kasowe,
które w swoim czasie wymieni się na akcje oryginalne.
5. Nowe akcje uczestniczyć będą w wynikach Banku od dnia 1 stycznia 1919 na równi z akcjami starymi.
6. Zgłoszenia prawa poboru przyjmują:

Bank Przemysłowy dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim we Lwo-
wie, lub jego Filie w Krakowie, Krośnie, Drohobyczu i Borysławiu;

Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim we Lwowie, lub jego
Filie w Krakowie, Białej, Stanisławowie;

Wspólna Reprezentacya Banku Krajowego i Banku Przemysłowego w Lublinie i Dąbrowie Górniczej;

Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa, i jego oddziały;

Bank Dyskontowy Warszawski, Warszawa;

Bank Przemysłowy Warszawski, Warszawa;

Bank Zachodni, Warszawa;

Bank Handlowy, Poznań;

Bank Związku Spółek zarobkowych, Poznań.

Bank Przemysłowy we Lwowie.

Podwyższenie kapitału akcyjnego na K. 50,000.000.—.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy Banku Przemysłowego z dnia 28 grudnia 1918 uchwa-
liło na zasadzie § 7 statutu **podwyższyć kapitał Banku Przemysłowego z K. 25,000.000.— na 50,000.000.—**
przez emisję 62.500 sztuk pełno gotówką wpłaconych nowych akcji po K. 400.— imiennej wartości, przekazując
w myśl § 44 statutu Radzie zawiadowczej określenie szczegółowych warunków emisji tych akcji. Podwyższenie kapi-
tału akcyjnego, objęte powyższą uchwałą, zostało zatwierdzone w myśl § 7 statutu przez Wydział krajowy Królestwa
Galicyi reskryptem z dnia 9 grudnia 1918 L. 100.199.

Na podstawie tego upoważnienia uchwaliła Rada zawiadowcza przyznać prawo pierwszeństwa do poboru
nowych akcji dotychczasowym akcjonariuszom a to w stosunku jednej akcji nowej na jedną akcję starą. Na akcje
przez starych akcjonariuszy **nie objęte** rozpisuje się niniejszem subskrypcyę pod warunkami następującymi:

1. Kurs emisyjny nowych akcji wynosi K. 520.— za sztukę z doliczeniem 5 proc. odsetek od 1 stycznia 1919 do dnia
wpłaty, obliczonych wedle wartości nominalnej.
2. Cenę kupna należy przy zgłoszeniu wpłacić w gotówce
3. Repartycyę nowych akcji przeprowadzi Dyrekeya Banku wedle swego uznania w najkrótszym czasie po zamknięciu
subskrypcyi.
4. Nowe akcje wydane będą akcjonariuszom w swoim czasie za zwrotem tymczasowego potwierdzenia kasowego na uiszczenie
wpłaty, tudzież zawiadomienia o przydziale akcji.
5. Na wypadek nieprzydzielenia akcji Bank zwróci wpłacone kwoty wraz z 2-procentowymi odsetkami najpóźniej do 31-go
marca 1919.
6. Nowe akcje uczestniczą w wynikach Banku począwszy od 1 stycznia 1919 na równi z akcjami starymi.
7. Subskrypcyę należy zgłosić najpóźniej do 26 lutego 1919.
8. Zgłoszenia przyjmują:

Bank Przemysłowy dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim we Lwo-
wie lub jego Filie w Krakowie, Drohobyczu, Krośnie i Borysławiu;

Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim we Lwowie lub jego
Filie w Krakowie, Białej, Stanisławowie;

Wspólna Reprezentacya Banku Krajowego i Banku Przemysłowego w Lublinie i Dąbrowie Górniczej;

Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa, i jego oddziały;

Bank Dyskontowy Warszawski, Warszawa;

Bank Przemysłowy Warszawski, Warszawa;

Bank Zachodni, Warszawa;

Bank Handlowy, Poznań;

Bank Związku Spółek zarobkowych, Poznań.